

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زابل

دانشکده پزشکی

پایان نامه

جهت دریافت دکترای عمومی پزشکی

عنوان:

بررسی ارتباط شاخص توده بدنی قبل از بارداری و افزایش وزن دوران بارداری
با عوارض مادری و نوزادی در مراجعه کنندگان به مراکز بهداشتی درمانی شهر

زابل در سال ۱۳۹۲

اساتید راهنما:

دکتر خدیجه رضایی کیخایی

دکتر نوشین امجدی

استاد مشاور:

مهندس عباسعلی رضانی

نگارش:

عالیه احمدی فورگ

اسفند ۹۲

شماره ثبت: ۸ / پ

چکیده:

- ۱- **مقدمه و هدف:** حاملگی در زنان با وزن غیر طبیعی باید به عنوان یک حاملگی پر خطر در نظر گرفته شود. هدف از مراقبت قبل از زایمان تولد نوزاد سالم از مادر سالم است و یکی از شرایط بهداشت دوران بارداری، داشتن وزن طبیعی است (۲). این مطالعه به منظور بررسی ارتباط شاخص توده بدنی قبل از بارداری و افزایش وزن دوران بارداری با عوارض مادری و نوزادی در مراجعه کنندگان به مراکز بهداشتی درمانی شهر زابل در سال ۱۳۹۲ انجام گرفت.
- ۲- **مواد و روشها:** این مطالعه توصیفی تحلیلی روی ۳۸۴ نفر از زنان باردار مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهری شهر زابل در سال ۱۳۹۲ انجام شد. این زنان با روش نمونه گیری غیر احتمالی مبتنی بر هدف انتخاب شدند و متغیرهایی مانند سن مادر، تعداد بارداری، سقط و مرده زایی، شاخص توده بدنی در ابتدای بارداری، افزایش وزن دوران بارداری و عوارض مادری جنینی (سزارین، پره اکلامپسی، زایمان زودرس، زایمان دیررس، خونریزی بعد از زایمان، نارس نوزاد، مرده زایی، مرگ نوزاد، وزن کمتر از ۲۵۰۰ گرم و ماکروزومی) با استفاده از پرونده افراد در فرم ثبت اطلاعات درج گردید. داده ها پس از کدبندی به وسیله نرم افزار SPSS وارد رایانه شده و برای تعیین ارتباط بین داده ها از آزمون کای اسکوئر استفاده شد و $P \leq 0.05$ به عنوان سطح معنی داری در نظر گرفته شد.
- ۳- **یافته ها:** میانگین سنی و شاخص توده بدنی افراد شرکت کننده در این مطالعه به ترتیب ۲۷ سال و ۲۴/۴ کیلوگرم بر مترمربع بود. بین BMI و افزایش وزن دوران بارداری با سزارین، مرگ نوزاد، وزن نوزاد کمتر از ۲۵۰۰ گرم و ماکروزومی ارتباط آماری معناداری یافت شد.
- ۴- **بحث و نتیجه گیری:** با توجه به نتایج مطالعه، غیر طبیعی بودن شاخص توده بدنی مادر و وزن گیری بیش از حد و کمتر از حد استاندارد، هر دو می توانند یک بارداری طبیعی را عارضه دار نمایند. لذا برگزاری کلاس های آموزشی برای مادران توسط کارکنان مراکز بهداشتی و توجه و مراقبت بیشتر از مادران با وزن غیر طبیعی ضروری است.
- ۶- **واژه های کلیدی:** شاخص توده بدنی قبل از بارداری، افزایش وزن بارداری، عوارض